ที่ ยธ ๐๗๐๕.๔/๒๑๔๕

ถึง เรือนจำ / ทัณฑสถาน สถานกักขัง และสถานกักกัน

ตามที่ ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.ยธ.) ภายในสถานที่ควบคุมของหน่วยงานสังกัดกระทรวงยุติธรรม ประจำวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยมี นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เข้าร่วมประชุมและมอบนโยบายในเรื่องการจัดการโรคติดเชื้อไวรสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโควิด – ๑๙ ที่มีการใช้ยาฟ้าทะลายโจรในการดูแลรักษาผู้ติดเชื้อในเรือนจำ ส่งผลให้กรมราชทัณฑ์ได้รับการเป็นแม่แบบของการใช้ฟ้าทะลายโจร ขณะเดียวกันในการใช้ยาฟ้าทะลายโจรดังกล่าว จำเป็นจะต้องมีแนวทางการใช้ที่ชัดเจนและเหมาะสม ภายใต้คำสั่งแพทย์และตามคำแนะนำของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข กรมราชทัณฑ์จึงได้มีหนังสือที่ ยธ ๐๗๐๕.๔/๒๐๑๔๐ และด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๗๐๕.๔/๒๐๑๔๒ แจ้งแนวทางในการใช้ยาฟ้าทะลายโจรสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ ในกลุ่มผู้ต้องขังป่วยที่ไม่มีอาการหรือมีอาการเล็กน้อย และผู้ต้องขังที่ยังไม่ติดเชื้อเพื่อเสริมภูมิคุ้มกันโรค ลดการระบาดหมู่ สามารถลดความรุนแรงของโรคลงได้ นั้น

ในการนี้ เพื่อให้เกิดความสมเหตุสมผลในการใช้ยาฟ้าทะลายโจรในกลุ่มผู้ต้องขัง และทราบถึงผลที่ได้รับ อาการไม่พึงประสงค์ และปัญหาอื่น ๆ ภายหลังที่ได้มีการใช้ยาฯ ดังกล่าว กรมราชทัณฑ์ จึงขอความร่วมมือเรือนจำทุกแห่ง มอบหมายให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาฟ้าทะลายโจรในกลุ่มผู้ต้องขังได้ดำเนินการตอบแบบประเมินการใช้ยาฟ้าทะลายโจรในสถานพยาบาลเรือนจำ ตามแบบประเมินฯ ที่แนบมาพร้อมนี้ โดยสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้จาก QR Code ที่อยู่ด้านล่างและให้จัดส่งข้อมูลกลับกรมราชทัณฑ์ทาง e-mail : mtrg.msd@gmail.com ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ เพื่อจักนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

กรมราชทัณฑ์
๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔
กรมราชทัณฑ์

กองบริการทางการแพทย์
โทร. / โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๑

แบบประเมินการใช้ยาฟ้าทะลาย

แบบประเมินการใช้ยาของฟ้าทะลายโจรในสถานพยาบาลเรือนจำ กรมราชทัณฑ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อเรือนจำ.....

๒. จำนวนผู้ต้องขัง

☐ รับใหม่.....คน ☐ ในแดน.....คน

☐ ผู้ป่วยในสถานพยาบาล.....คน

☐ ผู้ป่วยที่ส่งออกรักษาภายนอก.....คน

๓. บุคลากรทางการแพทย์

☐ แพทย์ กรมราชทัณฑ์..... คน โรงพยาบาลแม่ข่าย.....คน ห้วงเวลา.....คน

☐ เภสัชกร กรมราชทัณฑ์..... คน โรงพยาบาลแม่ข่าย.....คน ห้วงเวลา.....คน

☐ พยาบาล กรมราชทัณฑ์..... คน โรงพยาบาลแม่ข่าย.....คน ห้วงเวลา.....คน

☐ อื่น ๆ .....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลการใช้ยา

๑. เหตุผลและรูปแบบของการสั่งใช้ยา

☐ เพื่อเสริมภูมิคุ้มกัน.....คน

รูปแบบที่ใช้ ☐ ต้มดื่ม ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ เม็ด / แคปซูล ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ ผง ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ อื่น ๆ ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ มีอาการไอ เจ็บคอ มีไข้ ครั่นเนื้อครั่นตัว.....คน

รูปแบบที่ใช้ ☐ ต้มดื่ม ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ เม็ด / แคปซูล ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ ผง ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ อื่น ๆ ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ ผู้ป่วยติดเชื้อโรคโควิด – ๑๙.....คน

รูปแบบที่ใช้ ☐ ต้มดื่ม ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ เม็ด / แคปซูล ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ ผง ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ อื่น ๆ ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ ผู้มีประวัติใกล้ชิดกับผู้ป่วย / กลุ่มเสี่ยง.....คน

รูปแบบที่ใช้ ☐ ต้มดื่ม ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ เม็ด / แคปซูล ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ ผง ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ อื่น ๆ ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ อื่น ๆ .....คน

รูปแบบที่ใช้ ☐ ต้มดื่ม ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ เม็ด / แคปซูล ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ ผง ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

☐ อื่น ๆ ขนาดที่ใช้/ความถี่.....

๒. ประสบการณ์ในการใช้ยาในครั้งนี้

จำนวนผู้ที่ได้รับยา ..... ราย

ช่วงเวลาที่ได้รับยา (ระบุช่วงเวลาเริ่มทดลองใช้ เดือน/ปี ถึง เดือน/ปี).....

ส่วนที่ ๓ การประเมินใช้ยา

๑. ประเมินหลังการใช้ยา

☐ อาการทางคลินิกดีขึ้น.....คน

☐ อาการไอ เจ็บคอ ครั่นเนื้อครั่นตัวลดลง.....คน

☐ ไข้ลดลง.....คน (อุณหภูมิสูงสุด.....°c /อุณหภูมิหลังได้ยา ๗๒ ชม..... °c)

☐ ส่งต่อการรักษา (refer) เนื่องจากอาการของโรคไม่ดีขึ้น.....คน

☐ อื่นๆ (ระบุ).....จำนวน.....คน

๒. ผลการใช้ยา / ผลการรักษา

☐ เป็นที่น่าพอใจ เหตุผล.....

☐ ประเมินไม่ได้ เหตุผล.....

☐ ไม่เป็นที่พอใจ เหตุผล.....

๓. อาการไม่พึงประสงค์จากยา

☐ ไม่มี

☐ มี ได้แก่ อาการ.....

๔. ความสะดวกในการใช้ยา

☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย

มีปัญหาหรือไม่ อย่างไร (ระบุ).....

๕. ปัญหาคุณภาพยา

☐ ไม่พบ

☐ พบปัญหาคุณภาพ ได้แก่.....

******* ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบประเมินในครั้งนี้******

สรุปสาระสำคัญการประชุมศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค. ยธ.) ภายในสถานที่ควบคุมของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ประจำวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมห้อง ๑ ชั้น ๒ กรมราชทัณฑ์ ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โดยผ่านระบบโปรแกรม Webex

.....

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

วันนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจะเข้ามาร่วมประชุมในช่วงเวลา ๑๐.๐๐ น. ทั้งนี้จะต้องจบการประชุมก่อนที่รัฐมนตรีฯ จะเข้าประชุม เพื่อที่จะรับฟังนโยบายในเรื่องการจัดการเรื่อโควิด – 19

เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมเมื่อวานนี้ มีเรื่องของเรือนจำที่มีการปนเปื้อนเพิ่มมากขึ้น จากการได้รับการรายงานจากเรือนจำจังหวัดอ่างทอง และเรือนจำกลางสมุทรสงครามมีการปนเปื้อน ซึ่งจะวางแผนการดำเนินการในเรื่องนี้ และได้รับการรายงานจากการติดเชื้อของเรือนจำกลางอุบลราชธานีจากการติดเชื้อที่เกิดจากน้ำเสีย ซึ่งกรณีนี้จะเป็นตัวอย่างในการเร่งดำเนินการ

วาระการประชุมวันนี้จะเป็นวาระที่แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเป็นกรณี และการวางแผนการปล่อยตัวผู้ต้องขังตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษซึ่งมีประเด็นต้องเร่งดำเนินการ

เรือนจำและทัณฑสถานบางแห่ง อาจจะไม่สามารถดำเนินการตามข้อสั่งการบริหารจัดการเวรตาม ๗-๗-๗ หรือ ๗-๗-๐ หรือ ๗-๗-๒ ตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนดได้ และจะหาแนวทางที่จะสามารถทดแทนได้หรือไม่

วาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

ไม่มี

วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่อง

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในเรือนจำ ประจำวัน

๓.๑ แผนงานตรวจสอบและป้องกันผู้ติดเชื้อในสถานที่ควบคุม

เรือนจำที่พบการติดเชื้อใหม่ในห้องกักโรครายงานสถานการณ์และการดำเนินการ คือ เรือนจำจังหวัดอ่างทอง และเรือนจำกลางสมุทรสงคราม

ปลัดกระทรวงฯ สั่งการให้ทันตแพทย์หญิงจุฑารัตน์ จินตกานนท์ นักทัณฑวิทยาเชี่ยวชาญช่วยเหลือการวางแผนการดำเนินการแก้ปัญหาการติดเชื้อของเรือนจำจังหวัดอ่างทอง ตาม KM ของ ศบค.ยธ. ดำเนินการสืบสวนโรคหาสาเหตุการติดเชื้อเกิดจากที่ใด และเฝ้าระวังการดูแลรักษาที่จะลดการเกิดผู้ป่วยเตียงเหลืองและเตียงแดง เนื่องจากไม่แน่ใจว่าโรงพยาบาลจังหวัดอ่างทองจะเข้ามาสนับสนุนได้มากน้อยเท่าใด และ

บริหารจัดการเรื่องรถ X-Ray โดยบริหารจัดการสลับการใช้รถระหว่างเรือนจำจังหวัดอ่างทอง และ เรือนจำกลาง สมุทรสงคราม โดยสลับเรือนจำใช้วันละ ๓๐๐ ราย จากเรือนจำพิเศษมีนบุรี และเรือนจำจังหวัดสมุทรปราการ

เรือนจำที่ระบาดรายงานสถานการณ์และการดำเนินการ คือ เรือนจำจังหวัดสตูล เรือนจำกลาง ปัตตานี เรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี เรือนจำจังหวัดปทุมธานี เรือนจำอำเภอธัญบุรี เรือนจำจังหวัดสระบุรี และเรือนจำ จังหวัดอุบลราชธานี

ปลัดกระทรวงฯ สั่งการให้นายแพทย์ธาตรี. สุนพงศรี ผู้ตรวจราชการกรมราชทัณฑ์ ช่วยเหลือการ วางแผนการดำเนินการแก้ปัญหาการติดเชื้อของเรือนจำจังหวัดสระบุรี

นางสาวณัฐธ์ภัสส์ ยงใจยุทธ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงยุติธรรม แจ้งว่า ได้ประสานกับ ทหารจังหวัดสระบุรีให้ดำเนินการเข้าช่วยเหลือเรือนจำจังหวัดสระบุรีในการเคลื่อนย้ายผู้ต้องขังไปที่โรงพยาบาล โรือนจำกลางบางขวาง จำนวน ๗ ราย เรียบร้อยแล้ว

ปลัดกระทรวงฯ ตั้งข้อสังเกต เรือนจำที่มีการระบาดเกิดจากการไม่ได้ตรวจเจ้าหน้าที่ก่อนเข้า ทำงานแน่นอน และการแทรกซึมอาจจะเกิดจากห้องกักโรคและติดต่อไปทางผู้ช่วยเหลืองาน ซึ่งผู้ช่วยเหลืองานใช้ เวลาอยู่ในห้องกักโรคมากและไม่มีอุปกรณ์ป้องกันก็เพิ่มความเสี่ยงในการติดเชื้อ และน้ำเสียอย่างเช่นเรือนจำกลาง อุบลราชธานี

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รายงานสถานการณ์ผู้ติดเชื้อ โควิด-19 ในช่วงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ไม่พบการติดเชื้อเพิ่ม การแพร่ระบาดยังคงเป็น ๗ แห่ง คือ ส่วนกลาง และสถานที่ควบคุม จำนวน ๖ แห่ง ผู้ป่วยปัจจุบัน จำนวน ๔๐ ราย เจ้าหน้าที่ จำนวน ๙ ราย และเด็กเยาวชน จำนวน ๓๑ ราย ไม่มี สถานการณ์ที่ต้องแก้ไขเป็นการฉุกเฉิน

๓.๒ แผนงานจัดการผู้ติดเชื้อเมื่อพบผู้ติดเชื้อในสถานที่ควบคุม

โรงพยาบาลเรือนจำกลางบางขวาง จำนวนเตียงแดง ๘ เตียง เตียงเหลือง จำนวน ๒๓ เตียง เตียงเขียว จำนวน ๖ เตียง ในเรื่องของการ Refer ผู้ต้องขังป่วยโดยไม่ได้ใช้รถ Ambulance เช่นกรณีเมื่อวานเรือนจำ จังหวัดสระบุรีใช้รถทหารในการ Refer โดยการเปิดออก ๒ ข้าง หากประชาชนทราบว่าเป็นรถที่ใช้ในการส่งต่อผู้ป่วย เชื้อ จะกระจายออกตามทาง ซึ่งผู้ต้องขังป่วยอาการที่มาไม่ดีอยู่แล้วหากเคลื่อนย้ายแบบกรณีดังกล่าวจะทำให้อาการหนัก กว่าเดิม เกรงว่าจะเสียชีวิตระหว่างการเคลื่อนย้าย

ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ มีเตียงแดงจำนวน ๖ ราย เสียชีวิต ๑ รายจากCase Referจาก เรือนจำจังหวัดสระบุรี ญาติรับทราบและไม่ติดใจ มี Case ที่ต้องเฝ้าระวังอยู่ในภาวะวิกฤติ จำนวน ๒ ราย ประสานญาติ ต่อเรื่องของอาการเรียบร้อยแล้ว ในส่วนเตียงสีเขียวเรือนจำได้ดำเนินการรับกลับไปแล้วพอสมควร ส่วนเตียงสีเหลืองเมื่อ กลับเป็นสีเขียวแล้วจะดำเนินการส่งไปโรงพยาบาลสนามแดน ๑๓ สามารถรับสีแดงได้ไม่เกิน ๑๐ ราย

ปลัดกระทรวงฯ ตั้งข้อสังเกต ให้ เรื่องการเข้าเวรเรือนจำและทัณฑสถานบางแห่ง อาจจะไม่ สามารถดำเนินการตามข้อสั่งการบริหารจัดการเวรตาม ๗-๗-๗ หรือ ๗-๗-๐ หรือ ๗-๗-๒ ตามที่กรมราชทัณฑ์ กำหนดได้ ซึ่งในขณะนี้ยังไม่มีทางเลือกอื่น ขอให้ทีมแพทย์หารือ ทบทวนอีกครั้ง แต่ทั้งนี้เรื่องจากได้สั่งการเป็นการ ถือปฏิบัติไปแล้ว ขอให้ดำเนินการไปก่อน

ในส่วนของ ๓.๓. แผนงานการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ ๓.๔. แผนงานการกระจายวัคซีน และ ๓.๕. การจัดระบบส่งผู้พ้นโทษกลับสู่สังคม วันนี้ไม่มีการรายงานเนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจะเข้ามาร่วมประชุม

วาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเข้าร่วมประชุมในช่วงเวลา ๑๐.๐๐ น.

ในช่วงสถานการณ์ที่ผ่านมานี้ เชื้อโรคเปลี่ยนสายพันธ์ ทำให้มีปัญหาที่ต้องทำความเข้าใจ และรักษาให้ได้ ซึ่งการดำเนินการในส่วนของกรมราชทัณฑ์ได้รับหนังสือร้องเรียนหลายฉบับ เกี่ยวกับเรื่องของ การเข้าเวรยามบ้าง จะไม่ลงในรายละเอียด และได้มีนโยบายและข้อสั่งการ ดังนี้

๑.ให้ผู้บริหาร ช่วยตรวจสอบในเรื่องของการเข้าเวรยามมากน้อยอย่างไร ในสถานการณ์ปัจจุบันนั้นต้องปรับให้เข้าสู่การทำงานจริงหรืออย่างไร

๒. ในกรณีที่เรือนจำและทัณฑสถานใช้ฟ้าทะลายโจรในการรักษาผู้ติดเชื้อเช่น เรือนจำกลางเชียงใหม่ และเรือนจำเขต ๑๐ ซึ่งได้เสนอ คณะรัฐมนตรีรับทราบ ซึ่งได้รับการสนใจในการประชุมคณะรัฐมนตรีในวันอังคารที่ผ่านมา ทั้ง ๒ สัปดาห์ อีกทั้งกรมราชทัณฑ์ได้รับการเป็นแม่แบบของการใช้ฟ้าทะลายโจร ฉะนั้นทุกแห่งจะต้องมีคลังการเก็บฟ้าทะลายโจรเป็นคลังสำรอง หากไม่นำมาใช้ถือว่ามีความบกพร่องอย่างให้ขาด และได้ประสานมายังอธิบดีเรื่องการปลูก วิธีการผลิตออกมาใช้ ซึ่งตอนนี้ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการจึงจำเป็นต้องซื้อไปก่อน เน้นย้ำอย่าให้ขาดต้องมีใน Stock ในช่วงสัปดาห์จะเดินทางตรวจเยี่ยมเรือนจำ หากเรือนจำใดไม่มีฟ้าทะลายโจรไว้ใน Stock เรือนจำของท่าน จะถือว่ามีความบกพร่อง ในกรณีที่มีการสัมผัสผู้ป่วยก็สามารถให้ยาได้เลย ในส่วนเรื่องการปลูกขอให้รายงานให้ทราบด้วย

๓. ในเรื่องของการตอบคำถามที่มีพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษเรือนจำปล่อยผู้ติดเชื้อออกสู่สังคม ต้องตอบคำถามประเด็นนี้ว่า เรือนจำได้มีมาตรการอย่างเคร่งครัด และให้ทำแผนให้ชัดเจน

๔ กรณีการออกหนังสือของเรือนจำอำเภอแม่สอด ในตอนแรกเข้าใจผิด เมื่อมีการสอบถามชี้แจงแล้วเป็นความคลาดเคลื่อนทางการสื่อสาร ขอให้เรือนจำตรวจสอบให้ดีก่อนส่งหนังสือทุกครั้ง

๕. ในกรณีเรื่องวัคซีน ขอให้บริหารจัดการ การติดตามดำเนินการต่อไป อาจจะยังไม่ได้รับการจัดสรรในช่วงเวลานี้

ปลัดกระทรวงฯ รายงานตามข้อสั่งการเรื่องการจัดหาฟ้าทะลายโจรให้ผู้ต้องขังจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ คน ทางกรมราชทัณฑ์ได้มีการจัดซื้อแล้วที่โรงพยาบาลอภัยภูเบศร การส่งใน Lot แรกจะส่งให้เริ่ม ๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ จะจัดสรรให้เรือนจำที่มีการติดเชื้อ ซึ่ง. ศบค.ยธ. ได้มีข้อสั่งการให้มีการ Stock ไว้แล้ว บางเรือนจำมีแล้ว บางเรือนจำยังขาดอยู่ ซึ่งขณะนี้มีเรือนจำที่ยังไม่มีการติดเชื้อประมาณ ๑๐๐ กว่าแห่ง ทั้งนี้ จะเร่งดำเนินการเรื่องปลูกอีกครั้ง ส่วนประเด็นเรื่องการจัดเวร ซึ่งกรมราชทัณฑ์เดิมติดเชื้อจากผู้ต้องขังเอง จึงได้ดำเนินการมีมาตรการห้องกักโรค แต่ในระยะหลังมาเป็นการติดเชื้อที่เกิดจากเจ้าหน้าที่ และได้มีข้อเสนอจากโรงพยาบาลบางขวางในการปรับการเข้าเวรการทำงานเป็นแบบใหม่ ซึ่งมีความยากลำบากพอสมควร ได้มอบหมายทีมแพทย์พิจารณาปรับอีกครั้ง ส่วนกรณีพระราชทานอภัยโทษเรือนจำ กรมราชทัณฑ์มีมาตรการดูแลรักษาแล้วหายแล้วจึงปล่อย เรือนจำที่ไม่ติดได้ดำเนินการตรวจแล้วไม่พบเชื้อจึงปล่อย ทั้งนี้จะประสานกรมราชทัณฑ์ในการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ต่อไป

อธิบดีกรมราชทัณฑ์ รายงานตามข้อสั่งการเรื่องการปลูกฟ้าทะลายโจร โดยได้มีข้อสั่งการให้เรือนจำปลูกให้ได้ ๓ ถึง ๖ ร้อยไร่ และสามารถดำเนินการได้ ในส่วนรูปแบบตัวอย่างของเรือนจำจังหวัดชัยนาท และการทำแคปซูลได้แจ้งเรือนจำทั่วประเทศแล้ว ทั้งนี้อธิบดีแพทย์แผนไทยจะส่งวิทยากรในการสอนอีกครั้ง

ปิดการประชุม เวลา ๑๐.๒๕ น.

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๗๐๕.๔/๒๐๑๔๐

กรมราชทัณฑ์
๒๒๒ ถนนนนทบุรี ๑
อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๔ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการใช้ยาฟ้าทะลายโจรสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ๖๐ แห่ง

ด้วย สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในประเทศไทยที่มีการแพร่กระจายเป็นวงกว้าง มีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นมากขึ้น ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล โรงพยาบาลสนาม และบางส่วนต้องรับการรักษาที่บ้าน เนื่องจากโรงพยาบาลไม่สามารถรองรับผู้ติดเชื้อที่เพิ่มขึ้นได้อย่างเพียงพอ ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ มีการแพร่ระบาดในเรือนจำ จำนวน ๒๙ แห่ง มีผู้ต้องขังที่ติดเชื้อ อยู่ระหว่างการรักษา จำนวน ๗,๙๒๔ คน (ข้อมูล ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.ยธ.) ณ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๔) จึงได้ดำเนินการมาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมป้องกัน ลดอัตราการติดเชื้อ และลดความรุนแรงของโรค โดยได้มีการใช้ยาฟ้าทะลายโจรรักษาผู้ติดเชื้อในเรือนจำกลางเชียงใหม่ และเรือนจำในเขต ๑๐ และเห็นว่า ยาฟ้าทะลายโจร ช่วยเสริมภูมิคุ้มกัน และรักษากลุ่มผู้ป่วยอาการสีเขียว ที่ไม่มีอาการหรือมีอาการเล็กน้อยได้ ทำให้ผู้ป่วยหายจากการติดเชื้อได้เร็วขึ้น และลดความรุนแรงของโรคได้

ในการนี้ กรมราชทัณฑ์พิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการควบคุมการแพร่กระจายโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และลดความรุนแรงของโรคในเรือนจำ จึงขอให้เรือนจำและทัณฑสถานที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พิจารณาการให้ยาฟ้าทะลายโจรแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำ ในกลุ่มผู้ป่วยอาการสีเขียวที่ไม่มีอาการหรือมีอาการเล็กน้อย และผู้ต้องขังที่ยังไม่ติดเชื้อเพื่อเสริมภูมิคุ้มกันโรคภายใต้คำสั่งแพทย์ และตามคำแนะนำของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข ที่ได้มีคำแนะนำการใช้สารสกัดฟ้าทะลายโจรสำหรับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ ดังนี้

๑) ผู้ป่วยโควิด-๑๙ ที่ไม่มีอาการ (asymptomatic COVID - ๑๙) หรือผู้สัมผัสใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้อโควิด - ๑๙ แนะนำใช้สารสกัดฟ้าทะลายโจรที่มีปริมาณ andrographolide ๖๐ มิลลิกรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น (รวม ๑๘๐ มิลลิกรัมต่อวัน) ติดต่อกันนาน ๕ วัน

๒) ผู้ป่วยโควิด-๑๙ ที่มีอาการไม่รุนแรงไม่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการเป็นโรครุนแรง/โรคร่วมสำคัญ (symptomatic COVID-๑๙ without pneumonia and no risk factors for severe disease) สำหรับผู้ที่ตรวจพบเชื้อโควิด - ๑๙ มีอาการป่วยไม่รุนแรง แนะนำใช้สารสกัดฟ้าทะลายโจรที่มีปริมาณ andrographolide ๖๐ มิลลิกรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น (รวม ๑๘๐ มิลลิกรัมต่อวัน) ติดต่อกันนาน ๕ วัน

๓) ขนาดสำหรับเสริมภูมิคุ้มกัน

สำหรับผู้ที่ต้องการรับประทานเพื่อเสริมภูมิคุ้มกัน แนะนำใช้สารสกัดฟ้าทะลายโจรที่มีปริมาณ andrographolide ๑๐ มิลลิกรัม วันละ ๑ ครั้ง นาน ๕ วัน เว้น ๒ วัน ต่อเนื่องกันไม่เกิน ๑๒ สัปดาห์

/ ๔) ข้อห้ามใช้ ...

๔) ข้อห้ามใช้

- ห้ามใช้ในผู้ที่มีอาการแพ้ฟ้าทะลายโจร เช่น เกิดผื่น ลมพิษ หน้าบวม และไม่ควรใช้ฟ้าทะลายโจรอีกต่อไป
- ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์และให้นมบุตร
- ไม่ควรใช้ในผู้ป่วยโรคตับและไต

๕) คำเตือน

- ฟ้าทะลายโจรเป็นสมุนไพรรสขมจัดมีฤทธิ์เย็นอาจทำให้แขนขา มีอาการชาหรืออ่อนแรง รู้สึกหนาวเย็นภายใน
- ควรระวังการใช้ร่วมกับยาต้านการแข็งตัวของเลือด (anticoagulants) และยาต้านเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ควรระวังการใช้ร่วมกับยาลดความดัน (antihypertensives) เพราะอาจเกิดการเสริมฤทธิ์ทำให้เกิดหน้ามืดได้
- ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่กระบวนการเมทาบอลิซึม ผ่านเอนไซม์ Cytochrome P ๔๕๐ (CYP) เนื่องจากฟ้าทะลายโจรมีฤทธิ์ยับยั้ง CYP๑A๒, CYP๒C๙ และ CYP๓A

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเรือนจำดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระกิตติ์ หาญปริพรรณ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กองบริการทางการแพทย์
โทร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๑
โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๑

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองบริการทางการแพทย์ กลุ่มงานส่งเสริมการรักษาพยาบาลฯ โทร. ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๑ ภายใน ๑๐๓ ๑๐๔

ที่ ยธ ๐๗๐๕.๔/๒๐๑๔๒ **วันที่** ๔ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการใช้ยาฟ้าทะลายโจรผู้ต้องขังสำหรับในเรือนจำ

เรียน

ด้วย สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในประเทศไทยที่มีการแพร่กระจายเป็นวงกว้าง มีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นมากขึ้น ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล โรงพยาบาลสนาม และบางส่วนต้องรับการรักษาที่บ้าน เนื่องจากโรงพยาบาลไม่สามารถรองรับผู้ติดเชื้อที่เพิ่มขึ้นได้อย่างเพียงพอ ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ มีการแพร่ระบาดในเรือนจำ จำนวน ๒๙ แห่ง มีผู้ต้องขังที่ติดเชื้อ อยู่ระหว่างการรักษา จำนวน ๗,๙๒๔ คน (ข้อมูล ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.ยธ.) ณ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๔) จึงได้ดำเนินการมาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมป้องกัน ลดอัตราการติดเชื้อ และลดความรุนแรงของโรค โดยได้มีการใช้ยาฟ้าทะลายโจรรักษาผู้ติดเชื้อในเรือนจำกลางเชียงใหม่ และเรือนจำในเขต ๑๐ และเห็นว่า ยาฟ้าทะลายโจร ช่วยเสริมภูมิคุ้มกัน และรักษากลุ่มผู้ป่วยอาการสีเขียว ที่ไม่มีอาการหรือมีอาการเล็กน้อยได้ ทำให้ผู้ป่วยหายจากการติดเชื้อได้เร็วขึ้น และลดความรุนแรงของโรคได้

ในการนี้ กรมราชทัณฑ์พิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการควบคุมการแพร่กระจายโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และลดความรุนแรงของโรคในเรือนจำ จึงขอให้เรือนจำและทัณฑสถานที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พิจารณาการให้ยาฟ้าทะลายโจรแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำ ในกลุ่มผู้ป่วยอาการสีเขียวที่ไม่มีอาการหรือมีอาการเล็กน้อย และผู้ต้องขังที่ยังไม่ติดเชื้อเพื่อเสริมภูมิคุ้มกันโรคภายใต้คำสั่งแพทย์ และตามคำแนะนำของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข ที่ได้มีคำแนะนำการใช้สารสกัดฟ้าทะลายโจรสำหรับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ ดังนี้

๑) ผู้ป่วยโควิด-๑๙ ที่ไม่มีอาการ (asymptomatic COVID - ๑๙) หรือผู้สัมผัสใกล้ชิดกับผู้ติดเชื้อโควิด - ๑๙ แนะนำใช้สารสกัดฟ้าทะลายโจรที่มีปริมาณ andrographolide ๖๐ มิลลิกรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น (รวม ๑๘๐ มิลลิกรัมต่อวัน) ติดต่อกันนาน ๕ วัน

๒) ผู้ป่วยโควิด-๑๙ ที่มีอาการไม่รุนแรงไม่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการเป็นโรครุนแรง/โรคร่วมสำคัญ (symptomatic COVID-๑๙ without pneumonia and no risk factors for severe disease) สำหรับผู้ที่ตรวจพบเชื้อโควิด - ๑๙ มีอาการป่วยไม่รุนแรง แนะนำใช้สารสกัดฟ้าทะลายโจรที่มีปริมาณ andrographolide ๖๐ มิลลิกรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น (รวม ๑๘๐ มิลลิกรัมต่อวัน) ติดต่อกันนาน ๕ วัน

๓) ขนาดสำหรับเสริมภูมิคุ้มกัน

สำหรับผู้ที่ต้องการรับประทานเพื่อเสริมภูมิคุ้มกัน แนะนำใช้สารสกัดฟ้าทะลายโจรที่มีปริมาณ andrographolide ๑๐ มิลลิกรัม วันละ ๑ ครั้ง นาน ๕ วัน เว้น ๒ วัน ต่อเนื่องกันไม่เกิน ๑๒ สัปดาห์

๔) ข้อห้ามใช้

- ห้ามใช้ในผู้ที่มีอาการแพ้ฟ้าทะลายโจร เช่น เกิดผื่น ลมพิษ หน้าบวม และไม่ควรใช้ฟ้าทะลายโจรอีกต่อไป
- ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์และให้นมบุตร
- ไม่ควรใช้ในผู้ป่วยโรคตับและไต

/ ๕) คำเตือน ...

๕) คำเตือน

- ฟ้าทะลายโจรเป็นสมุนไพรรสขมจัดมีฤทธิ์เย็นอาจทำให้แขนขา มีอาการชาหรืออ่อนแรง รู้สึกหนาวเย็นภายใน

- ควรระวังการใช้ร่วมกับยาต้านการแข็งตัวของเลือด (anticoagulants) และยาต้านเกล็ดเลือด (antiplatelets)

- ควรระวังการใช้ร่วมกับยาลดความดัน (antihypertensives) เพราะอาจเกิดการเสริมฤทธิ์ทำให้เกิดหน้ามืดได้

- ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่กระบวนการเมทาบอลิซึม ผ่านเอนไซม์ Cytochrome P ๔๕๐ (CYP) เนื่องจากฟ้าทะลายโจรมีฤทธิ์ยับยั้ง CYP๑A๒, CYP๒C๙ และ CYP๓A

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

(นายวีระกิตติ์ หาญปริพรรณ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมราชทัณฑ์